

dalmatinskiportal.hr (naslovnica)

Naslovnica (naslovnica)

Najnovije (najnovije)

Vijesti (vijesti)

Sport (sport)

Život (zivot)

Hrvatska (hrvatska)

Video (video)

Hedonistika (hedonistika)

Ostale rubrike

Traži (trazilica)

(<https://www.iskon.hr/Za-kucu/Paketi?netaction=13784>)

([naslovnica](#))

Hrvatska u udžbenicima povijesti susjednih zemalja

Piše: Ivica Radoš

(kolumna/hrvatska-u-udžbenicima-povijesti-susjednih-zemalja)

Srbijanski udžbenici (1): Dubrovnik, veliki dio Dalmacije i Bosna su bile srpske zemlje

najnovije najčitanije

2 h Vlada objavila nove cijene goriva
([/energija-i-ekologija/vlada-objavila-nove-cijene-goriva/221950](#))

3 h NOVI DETALJI STRAVE U VARAŽDINU
Obitelj dva dana boravila u mjestu, dva dana u Zagrebu i dva dana u Splitu
([/hrvatska/novi-detilji-strave-u-varazdinu-obitelj-dva-dana-boravila-u-mjestu-dva-dana-u-zagrebu-i-dva-dana-u-splitu/221949](#))

3 h FOTO/VIDEO Matej Čeko 'zagrijao' (buduće) studente na Adventu na kampusu

(<https://digitalnadalmacija.hr/Dalmatia-Startup-Community>)

Analiziramo gradivo susjednih zemalja

U Srbiji su pojedini intelektualci pokušali analizirati njihove povijesne udžbenike, međutim, svi bi nakon nekog vremena odustajali sa zaključkom - uzaludan posao. Promjene u povijesnim udžbenicima takve su da to više nije pitanje (veliko)srpske svetosavske ideologije nego ignoriranja činjenica i izmišljanje na temelju čega se potom pravi konstrukt prošlosti.

Na srbijanskom tržištu udžbenika vlada, blago rečeno, anarhija. Mnogo je izdavača, svi žele dio državnog kolača koji se izdvaja za školstvo. Kao službenu istinu srbijanske verzije povijesti za analizu smo uzeli udžbenike državnog Zavoda za udžbenike - Beograd i neke udžbenike moćne izdavačke kuće Klett.

Povijest za 6. razred osnovne škole (autor **Rade Mihaljčić**), udžbenik s odabranim povijesnim izvorima, donosi poglavlje 'Srbi i njihovo okruženje u ranom srednjem vijeku' u kojem opisuje naseljavanje Slavena na Balkanski poluotok. Tako spominju Dukljane, Karantance, Timoćane, Strumljane. One koji su ime dobili po geografskim nazivima.

'Iz zajedničke prapostojbine svoje ime su donijeli Srbi i Hrvati, i to ime i održali'.

U lekciji 'Južni Slaveni' u ranom srednjem vijeku je i opis Hrvatske, relativno korektan.

POSTAVLJANJE
FOTONAPONSKOG SUSTAVA
NA KUĆU ILI ZGRADU

(<https://www.dea-sdz.hr/>)

(<https://suzuki-split.hr/>)

(<http://zelenoimodro.hr/>)

<https://moj.vik-split.hr>

(<https://moj.vik-split.hr/login>)

(<https://dizajnist.com>)

'Između rijeke Cetine i planine Velebit nalazilo se jezgro hrvatske države. Iz ovog jezgra hrvatska država postepeno se širila, naročito prema sjeveru, prema Posavini. Vlast Avara priznavala su hrvatska plemena naseljena bliže Panonskoj nizini. Kada je **Karlo Veliki** uništio Avare, hrvatski knezovi priznali su vlast Franaka. Protiv volje franačkih namjesnika buknuo je ustanak južnoslavenskih plemena pod vodstvom **Ljudevita Posavskog** (819.-821.) Ustanicima su se pridružili Karantanci, Kranjci i Timočani. Vlast Bizantije i Franaka postupno je slabila u pograničnim krajevima. Upravo u pograničnim krajevima nalazila se Primorska Hrvatska koja je stekla samostalnost tijekom druge polovice 9. stoljeća', piše u udžbeniku.

Ali, slijedi iznenađenje u vezi s ustankom Ljudevita Posavskog, nezvezano za temu, piše se o Srbima kao 'narodu koji drži veliki dio Dalmacije' dok je 'Bosna dugo bila poznata samo kao geografski pojam, oblast u okvirima Srbije'.

Ipak, autori udžbenika impresionirani su snagom i vojskom kralja **Tomislava**.

'Početkom 10. stoljeća počinje nagli uspon Hrvatske koja je raspolagala znatnim vojnim snagama, kako kopnenim tako i pomorskim. Vrhunac moći dostigla je za vladavine kneza Tomislava (910.-930.) koji je suzbio napade Mađara i Primorskoj Hrvatskoj pripojio Panonsku Hrvatsku, sve do rijeke Drave. Uspješno je ratovao i protiv Bugara. Uspjesi su podigli ugled kneza Tomislava pa se on 925. okrunio za kralja'.

U udžbeniku se potom navodi da je Hrvatska održala samostalnost sve do 1102. godine, kada je ušla u državnu zajednicu s Ugarskom.

'Ona je izgubila državnu samostalnost ali je u okviru Mađarske sačuvala poseban položaj'.

Iako u školskim programima priznaju Hrvatsku kao samostalni entitet u ranom srednjem vijeku, to ostalima ne priznaju.

U poglavlju (udžbenik za 6. razred osnovne škole)

'Srpske zemlje od VII do XII vijeka', osim Raške (Srbije), u 'srpske zemlje' ubrajaju Duklju (Zetu), Soli (Bosnu), Travuniju, Zahumlje i Paganiju.

Autori recentnog udžbenika za drugi razred gimnazije općeg tipa i društveno-jezičnog smjera (autori **Katarina Mitrović, Goran Vasin**) u poglavlju 'Srbi i balkanski poluotok od 6. do 12. stoljeća', ponavljaju ta stajališta.

'Najzapadnija srpska zemlja bila je Paganija ili Neretljanska oblast, primorski pojas između Cetine i Neretve s otocima Mljet, Korčula, Brač, Hvar. Južno od Neretve prema Dubrovniku prostiralo se Zahumlje, dok su Travunija i Konavli obuhvaćali područje između Dubrovnika i Kotora. Duklja se protezala od Kotora prema kastelima Drača (Bar, Ulcinj, Lješ u sastavu teme Drač)... U početku, u sastav Srbije je ulazila i Bosna. Usprkos postojanju nekoliko kneževina i upotrebi lokalnih naziva kao Zahumljani, Neretljani, Travunjani, bizantski izvori sredinom 10. stoljeća govore o Srbima kao narodu koji nastanjuje velike oblasti u zapadnim dijelovima Balkanskog poluotoka', piše u udžbeniku za gimnazijalce.

Iako su, dakle, svjesni da te zemlje u srednjem vijeku ne pripadaju Srbima i Srbiji, udžbenicima se gura (veliko)srpska priča.

U lekciji 'Rana kultura južnih Slavena' (udžbenik za 6. razred osnovne škole) spominju se u par rečenica i glagoljaši.

'Glagoljica se održala u sjevernim primorskim krajevima i na otocima. Hrvati su je vjekovima čuvali kao svoje posebno pismo... iako su vremenom u zapadnim krajevima prevladali latinica, glagoljica i glagoljaši su postali simbol hrvatske narodne ili etničke posebnosti'.

No, kada se u udžbenicima piše o umjetnosti, nikada ne obrađuje umjetnost u Hrvatskoj ili hrvatska umjetnost nego 'umjetnosti Južnih Slavena' kako bi se u lekciju moglo 'udrobiti' sve i svašta.

Tako srpski udžbenik spominje crkvu svetog Donata u Zadru, crkvu svetog Tripuna u Kotoru, crkvu svetog Mihaila u Stonu, crkvu svete Sofije u Ohridu... Kako nemaju svoje spomenike, diče se tuđima, nigdje ne navode da je riječ o hrvatskim spomenicima ili spomenicima u Hrvatskoj.

U udžbeniku za 6. razred objavljena je i fotografija crkve. sv. Donata u Zadru, a potpis glasi: 'Crkva kružnog oblika, izgrađena u 9. stoljeću, kada je Zadar bio središte bizantske pokrajine Dalmacije'.

Objavljena je, dakako, i karta srpskih država u 9. i 10. stoljeću, a te se države protežu od rijeke Vrbas na zapadu do rijeke Ibar na istoku, Save na sjeveru i do mora na jugu. Na tim kartama srpskim zemljama pripada priobalje od Omiša do Skadra, uključujući otoke Brač, Hvar, Korčulu, Mljet, poluotok Pelješac, te gradovi Makarska, Ston, Dubrovnik, Kotor, Skadar.

U lekciji 'Postanak i razvoj bosanske države' (udžbenik za 6. razred) u potpunosti se 'posrbljuje' prošlost Bosne.

'U ranom srednjem vijeku Bosna se nalazila u sastavu Srbije, zatim Samuilove države i, napokon, Duklje ili Zete'.

Tu je i opis uloge bana **Kulina**, Crkve Bosanske, širenja Bosne pod **Tvrtkom I.** (1353.-1391.). Posebno se naglašava krunjenje kralja Tvrtka 1377. za kralja Srba i Bosne što je ključni 'argument' za prisvajanje Tvrtka, koji postaje '**Stefan**'.

'Pred kraj svoje vladavine kralj Stefan Tvrtko zauzeo je primorske gradove i otoke. Od tada se naziva kraljem Srba, Bosne, Dalmacije, Hrvatske i Primorja'.

U gimnazijskom udžbeniku za 2. razred srednjovjekovna Hrvatska se uopće ne spominje dok se veliki prostor posvećuje povijesti Bosne. U jednoj rečenici stidljivo, tek uzgred, piše da je u drugoj polovici 10. stoljeća Bosna 'priznavala vlast hrvatskih kraljeva', ali je 30-ih godina 12. stoljeća počeo samostalan politički razvoj Bosne.

Širenje Bosne pod **Kotromanićima** i proglašenje Bosanskog kraljevstva obrađeno je slično kao u udžbeniku iz osnovne škole.

'Poslije smrti Tvrtka I. 1391. počelo je slabljenje kraljevske vlasti i jačanje oblasnih gospodara. U zapadnim dijelovima Bosne učvrstio se vojvoda **Hrvoje Vukčić Hrvatinić...**'.

Opisuje se uloga Hrvoja Vukčića nakon slabljenja bosanskog kraljevstva.

Srpski gimnazijski udžbenik detaljno se bavi nastankom Hercegovine.

Kad je **Stjepan Vukčić Kosača** (Srbi ga pišu kao Stefan), počeo vladati gotovo samostalno u odnosu na bosanske vladare, uzeo je 1448. titulu 'hercega od svetoga Save'.

'Tim gestom je želio da se naglasi da se njegova vladavina oslanja na stare nemanjićke tradicije. (...) Oblast kojom je vladao, od gornjeg Podrinja i Foče do morske obale i do Boke Kotorske i do Cetine, s vremenom je dobila naziv Hercegovina'.

Srpski udžbenici, naravno, prešućuju da je kći Stjepana Vukčića Kosače, **Katarina Kosača**, supruga bosanskog kralja **Stjepana Tomaša**, kojoj su Osmanlije otele i odvele djecu u ropstvo, **Šimuna** i **Katarinu**, i islamizirali ih. Ona je podizala crkve po Bosni, sklonila se u Dubrovnik, a potom u Rim gdje je oporučeno Bosnu ostavila papi **Sikstu IV**. Takvo što se u srpskim udžbenicima ne uči.

7. ДУБРОВНИК У СРЕДЊЕМ ВЕКУ

Кључне речи: Дубровник, република

Ко су били становници приморских градова у доба насељавања Словена на Балканско полуострво?

Оснивање града

Приликом насељавања Балканског полуострва Словени и Авари порушили су многе градове. Близу Цавтата порушили су стари град Епидаур. Од бегли становници Епидаура склонили су се двадесетак километара даље од порушеног града, на хрид уз морску обалу. На том месту су, почетком VII века основали Дубровник. Поред насеља које су подигли староседеоци Римани из порушеног Епидаура, никло је и словенско насеље. Романско и словенско насеље раздвајао је морски пливач који је с временом насут. Словени су град назвали Дубровник по **дубрави** (шуми), а Римани су му дали име Рагуза. До краја средњег века Римани су се стопили с бројнијим Словенима.

Град-држава

Више векова Дубровнику је припадала само најближа околина и неколико мањих острва у близини града. Тек у XIV и почетком XV века Дубровачка општина се знатно проширила. Стефан Душан уступио је Дубровчанима Стон и полуострво Пељешац. За уступљену земљу Дубровачка општина плаћала је српским владарима годишњи доходак од 500 перпера. Крајем XIV века босански краљ продао Дубровнику приморје од градског подручја до Стона. После тога, град је од босанске властеле купио плодну жупу Коњавле. Поред мањих острва у непосредној околини града, у оквиру Дубровачке општине укључена су и острва Мљет и Ластово.

До почетка XIII века Дубровник се налази у саставу Византијског царства. Када су крсташа са Запада освојили Цариград, Дубровник је пришао Млетачкој републици. Средином XIV века Угарска је потиснула Млечане са источне јадранске обале, те је Дубровник признао врховну власт угарског краља. Тада је, у ствари, почео несметан економски и друштвени развој града. Дубровник је добио самоуправу.

Привредни живот

Успон и привредна снага града почивали су на трговини – посредничким размени између унутрашњости и градова на Средоземљу. Дубровчани су веома разгранали пословање у залеђу, пре свега у Србији и Босни. У овим земљама узимали су трговачке повластице. Дубровчани су зато улагали новац у послове из којих су им доносили добит. Они су извозили занатску робу и со, а увозили пољопривредне производе и метале. Велику добит остваривали су трговином племенитих металима.

Зидине Дубровника изграђене у XIV и XV веку

Ректорев двор

Osim Bosni i Humu, puno stranica je u srpskim udžbenicima povijesti posvećeno Dubrovniku. U udžbeniku za osnovnu školu (6. razred), pune dvije stranice su posvećene Dubrovniku: osnivanju grada, njegovom uređenju i gospodarskom životu. Objavljena je i fotografija Dubrovnika.

'Više vjekova Dubrovniku je pripadala samo najbliža okolica i nekoliko manjih otoka u blizina grada. Tek u 14. stoljeću i početkom 15. dubrovačka općina se znatno proširila. **Stefan Dušan** ustupio je Dubrovčanima Ston i poluotok Pelješac. Za ustupljenu zemlju Dubrovačka općina plaćala je srpskom vladaru godišnji dohodak od 500 perpera. Krajem 14. vijeka bosanski kralj prodao je Dubrovniku primorje od gradskog područja do Stona...!.

Уређење

Када је признала врховну власт угарског краља, Дубровачка општина је остала на републиканској основи. Управни органи града били су изборни. **Велико веће** било је највиши орган власти. У Велико веће улазили су сви пунолетни грађани из властелинских породица. Велико веће бирало је **Веће умовљених** и **Мало веће**. **Кнез** и **Мало веће** извршавали су одлуке Великог већа и Већа умовљених. Кнез је биран на месец дана. Такав систем владавине био је ограничен на малу групу људи – дубровачку властелу – која је приграбила сва политичка права. Тек се у XIV веку затворила тако да у своје редове није примала ни богате грађане.

Значај Дубровника у привредном и културном животу Јужних Словена

Дубровчани су се показали као врло вешти и способни пословни људи. Они су посредничку трговину између градова на Средоземљу и унутрашњости Балканског полуострва. Посебно су успешно пословали у средњовековној Србији и Босни. Град се силно обогатио. О богатству града сведоче јавне грађевине, монументалне зидине, Кнежев двор, водовод, који је донедавно коришћен. Једини успон омогућио је културни процват Дубровника крајем средњег века.

Као привредно и културно средиште, Дубровник је привлачио људе из околине. Општина је истакнуте људе из унутрашњости примала за своје потребе. А Дубровчани су, из пословних разлога, подизали своја насеља у околини, најчешће поред рудника. На тај начин подстицали су развој грађевинарства у средњовековној Србији и Босни. Дубровчани су закупљивали рударска права и ковнице новца. Владари и великаши у Србији и Босни поверавали су Дубровчанима вођење новчаних послова. Према томе, Дубровчани нису били посредници у размени добара већ и посредници у размени знања, искустава и живота и обичаја.

ДОПУНИ ПОДСЕТНИК СЛЕДЕЋИМ РЕЧИМА:

Словени, Романи, Конавле, Србија, Стоц, Босна.

Дубровник су почетком VII века основали становници данашњег старог града Епидаура. Поред насеља староседелца никло је и словенско насеље. Романи су се до краја IX века стојили са бројнијим У почетком XV века Дубровнику су припојени полуострво до Дубровника и плодна Дубровчани су вешто разгранали пословање пре свега у и У овим на уживали су трговачке повластице. Привредни успон омогућио је културни процват Дубровника.

Дубровачки новац

дуж – поглавар Млетачке републике
перпера – новчана јединица

Дубровачки трговац

Naglašava se da je Dubrovnik 'do početka 13. vijeka' bio u sastavu Bizantskog carstva.

'Kada su križari sa zapada osvojili Carigrad, Dubrovnik je pripao Mletačkoj Republici. Sredinom 14. vijeka Ugarska je potisnula Mlečane s istočne jadranske obale te je Dubrovnik priznao vrhovnu vlast ugarskog kralja. Tada je ustvari počeo nesmetan ekonomski i društveni razvoj grada'.

Prešućuje se, dakako, da se radi o ugarsko-hrvatskom kralju **Ludoviku Anžuvincu** pod čijom vlašću zapravo počinje uspon Dubrovnika.

I u udžbeniku za 2. razred gimnazije puno je prostora posvećeno Dubrovniku. Posebno se obrađuju odnosi srednjovjekovne Srbije s Dubrovnikom, a u knjizi je objavljena i veduta Dubrovnika u srednjem vijeku.

'Prisustvo i djelovanje dubrovačkih poslovnih ljudi u srednjovjekovnoj Srbiji povoljno je utjecalo na njen privredni i kulturni razvoj. Srpski vladari i dubrovačka općina zaključili su ugovore o suradnji i prijateljstvu...!.

A onda se par rečenica poslije navodi kako su Dubrovčani plaćali 'svetodmitrovski dohodak' od 2000 perpera kako bi mogli slobodno trgovati u Srbiji. Taj su dohodak kasnije plaćali bosanskim vladarima.

Na kraju se, ipak, u udžbeniku za 2. razred stidljivo priznaje: 'Povremeno je između srpskih kraljeva i Dubrovčana dolazilo do ratnih okršaja. Pokušaji pojedinih vladara, počev od **Stefana Nemanje**, da zagospodare Dubrovnikom bili su bezuspješni'.

Slijede opisi kako je kralj Dušan 1333. Dubrovčanima 'ustupio Ston, Pelješac i Slansko primorje za 8000 perpera pod uvjetom da srpskom vladaru svake godine (dodatno) plaćaju 500 perpera'.

U udžbeniku je objavljena i fotografija Kneževe palače u Dubrovniku.

U lekciji 'Srbi u Habsburškoj monarhiji' (udžbenik za 6. razred osnovne škole) srpski osmoškolci uče da, nakon Mohačke bitke i sloma Ugarske, obranu od Osmanlija preuzimaju Habsburzi koji su, kako piše, na opustjele prostore naseljavali Srbe. Nigdje se ne spominju Vlasi.

'Srbi su naselili Slavoniju i druge oblasti današnje Hrvatske (Liku, Dalmaciju, Kordun, Baniju). Doseljeni Srbi postajali su vojnici austrijskih careva. Srbi graničari imali su status slobodnih seljaka...', piše u udžbeniku za 6. razred.

Usto, navodi se kako su 'Srbi krajišnici bili u neprekidnoj borbi protiv nastojanja ugarsko-hrvatskog plemstva da ih podvrgne feudalnim obvezama'.

Oni su se također 'borili protiv nasilnog prevođenja u katoličku vjeru, kao i za povlastice koje su plaćali velikim žrtvama u brojnim ratovima'.

U lekciji 'Srbi pod vlašću Habsburga' (udžbenik za 2. razred gimnazije) obrađuju se Vlaški statuti iz 1630. prema kojima su Srbi svoje privilegije plaćali vojnom obvezom. Slijede opisi hrabrosti, ali problemi s Katoličkom crkvom.

'Nevolje je Srbima zadavalo i to što su u 17. stoljeću bili pod velikim pritiskom pokatoličavanja, koje je provedene s dozvolom dvora u Beču'.

Ne spominje se da je Karlovačka mitropolija (mitropolija sa sjedištem u Srijemskim Karlovcima, nap.a.) odigrala ključnu ulogu u posrbljivanju Vlaha koji, praktički, u to vrijeme nisu pripadali nijednoj vjeri.

Zatim, u srpskim udžbenicima, slijedi oda **Stojanu Jankoviću** u poglavlju 'Srbi i Venecija'. Uskoci su, prema tim napisima, bili Srbi.

Stojan Janković (1635.-1687.) se u udžbenicima slavi kao 'jedan od vođa srpskih uskoka' koji se 'proslavio kao vođa dalmatinskih Srba u borbi protiv Turaka'.

U lekciji 'Srbi u Mletačkoj Republici' uči se i o Kandijskom ratu (1645.-1669.) između Osmanskog carstva i Mlečana. Stojan Janković je, kako pišu srpski udžbenici, 'oslobodio gradove Sinj, Liku i Krbavu'.

'Mlečani su koristili srpsko stanovništvo u svim ratovima protiv Turaka. Ti borci nazvani su uskoci i bili su slični hajducima'.

I u gimnazijskom udžbeniku glorificira se uloga Stojana Jankovića. U istoj lekciji - 'Srbi u Mletačkoj Republici' (6. razred osnovne škole) obrađuje se i Dubrovnik u ranom novom vijeku.

'Dubrovačko zaleđe bilo je srpsko, a Dubrovčani su smatrali da pripadaju široj slavenskoj etničkoj zajednici ('Slavenima'). Na teritoriji republike je tokom vjekova postojala snažna etnička zajednica Srba-katolika. Oni su smatrali da je Dubrovnik od pamtivijeka imao srpsku misao pritajenu u grudima. Dubrovčani su imali razvijenu kulturu. Posebno književnost'.

Slijedi preslik portreta **Ruđera Boškovića** i kratak opis njegove karijere, a na kraju piše da 'svoje porijeklo nikad nije krio - ostao je Slovenac' (valjda Slaven, nap.a.), kako su se tada nazivali Južni Slaveni'. U udžbeniku je objavljena i veduta grada Dubrovnika. Nameće se dojam da su Srbi, sudeći prema udžbenicima povijesti, zapravo opsjednuti Dubrovnikom. Budući da ga nisu uspjeli srušiti i osvojiti u ratu, u potpunosti su ga 'osvojili' u udžbenicima povijesti i posrbili. Ali, ne staje se samo na Dubrovniku.

Udžbenik s odabranim historijskim izvorima za III. razred gimnazije općeg tipa i društveno-jezičnog smjera (autori **Milić Milićević** i **Biljana Vučetić**) i

udžbenik za 7. razred osnovne škole tek se usput dotiču revolucije u Habsburškoj monarhiji 1848.

U udžbeniku Milića Milićevića za 3. razred gimnazije u poglavlju 'Restauracija i revolucije 1815.-1848.' uči se stanje u Habsburškoj monarhiji.

'Mađarska vlada (**Lajos Kossuth**) nije prihvatila nacionalna prava srpskog, hrvatskog, rumunjskog i slovačkog stanovništva, pa su oni sklopili savez s carem i ušli u borbu protiv mađarskih revolucionara'.

U udžbenicima za srednju (3. razred gimnazije) i osnovnu školu (7. razred osnovne škole) u lekcijama koje se bave revolucijom u Habsburškoj monarhiji 1848. uopće ne spominju bana **Jelačića**. I njegovu ulogu u slamanju Mađarske. Tek toliko piše da je mađarska revolucija ugušena uz pomoć ruske vojske. (Istorija 7, **Dragomir Bondžić** i **Kosta Nikolić**).

Napominje se da su, nakon austro-ugarske nagodbe i stvaranja dualističke države, 'odnosi Ugarske s Hrvatskom i Slavonijom riješeni posebnom Ugarsko-hrvatskom nagodbom 1868.'. Tada je propala srpska autonomija u Vojvodini.

I u udžbeniku za 3. razred gimnazije se ponavlja da je mađarska revolucija ugušena uz pomoć ruske vojske početkom kolovoza 1949. Prešućuje se, naravno, uloga bana Jelačića.

Onda u udžbeniku za 3. razred gimnazije slijedi opis Austro-Ugarske nagodbe i Ugarsko-hrvatske nagodbe. Nova država Austrougarska je razdvojena na austrijsko carstvo (Češka, Slovenija, Poljska, Dalmacija) i Ugarsku (Mađarska, Slovačka, dijelovi Rumunjske, Vojvodina, dijelovi Ukrajine) u kojoj su Hrvatska i Slavonija imale autonomni status.

'I pored početnog protivljenja Hrvatskog sabora, Ugarsko-hrvatska nagodba je potpisana 1868. Hrvatska je ostala u sastavu Ugarske, ali joj je priznata

samostalnost u unutarnjoj upravi, školstvu i sudstvu'.

U udžbeniku za treći razred gimnazije (Milić Milićević i Biljana Vučetić) na stranci 198. su, što je vrlo zanimljivo, u poglavlju 'Odabrani povijesni izvori' objavljeni ulomci iz obraćanja **Nikole Tesle** 1. i 2. lipnja 1892. u Beogradu u Visokoj školi. U tom govoru Tesla naveliko 'srbuje'.

'Ja sam, kao što vidite i čujete ostao Srbin i preko mora, gdje se ispitivanjima bavim. To isto treba da budete i vi i da svojim znanjem i radom podižete slavu Srpstva u svetu', početak je navodnog Teslinog govora u velikoj sali Velike škole.

A govor je, kako piše, završio rečenicom: 'Ako se te moje nade ispune, najslađa misao biće mi ta: da je to djelo jednog Srbina. Živjelo srpstvo!'.

Tekst je napisan uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije iz Programa za poticanje novinarske izvrsnosti.

Podijeli 32

Ivica Radoš | 25. 11. 2024. | 16:17h

VAŠA REAKCIJA NA TEMU

Ludilo

▲2

Baza

▲0

Svašta

▲3

Ah

▲2

Užas

▲34

Traži (trazilica)